

Tekst i założenia Konwencji

2022-08-22

Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego, zwana Konwencją Ramsarską, została podpisana w Ramsarze 2 lutego 1971 r. Dotychczas ratyfikowało ją 172 państwa, które wyznaczyły ponad 2 500 obszarów wodno-błotnych o międzynarodowym znaczeniu. [Polska jest stroną Konwencji](#) od 22 marca 1978 r., na listę zgłosiła 19 obszarów wodno-błotnych.

Tekst Konwencji Ramsarskiej:

- [Wersja angielska](#)
- [Wersja polska](#)

Zgodnie z treścią Konwencji Ramsarskiej, obszarami wodno-błotnymi są „...tereny bagien, błot i torfowisk lub zbiorniki wodne, tak naturalne jak i sztuczne, stałe i okresowe, o wodach stojących lub płynących, słodkich, słonawych lub słonych, łącznie z wodami morskimi, których głębokość podczas odpływu nie przekracza sześciu metrów”.

Strony Konwencji, w tym również Polska, zobowiązane są do:

- mądrego użytkowania wszystkich mokradeł ([wise use](#)),
- włączenia obszarów spełniających [kryteria](#) na [listę obszarów wodno-błotnych](#) o międzynarodowym znaczeniu i [zapewnienia im skutecznego zarządzania](#) oraz
- [współpracy międzynarodowej](#) w ochronie mokradeł transgranicznych.

Ważnym aspektem włączenia obszarów wodno-błotnych na listę Ramsar jest charakter ekologiczny ([ecological character](#)) tego obszaru.

Konwencja definiuje mądre użytkowanie terenów podmokłych jako „utrzymanie ich ekologicznego charakteru, osiągnięte poprzez wdrożenie podejścia ekosystemowego, w kontekście zrównoważonego rozwoju”. Rozsądne wykorzystanie można zatem postrzegać jako ochronę i zrównoważone użytkowanie terenów podmokłych oraz wszystkich świadczonych przez nie usług z korzyścią dla ludzi i przyrody.

Jaka jest rola obszarów wodno-błotnych?

Tereny podmokłe magazynują wodę i podnoszą jej jakość, zapewniając odporność na suszę. Chronią przed powodzią i skutkami nawałnych deszczy. Na całym świecie mokradła dostarczają żywności, zapewniają transport wodny i rekreację. Utrzymują różnorodność genetyczną, biocenotyczną i ekosystemową, odgrywają kluczową rolę w cyklach życiowych wielu gatunków oraz w rocznych wzorcach migracyjnych.

Co zagraża mokradłom i jak możemy je chronić?

Tereny podmokłe ulegają degradacji i utracie na skutek rosnących wymagań coraz liczniejszej populacji ludzkiej. Nadmierna eksploatacja terenów podmokłych coraz bardziej zagraża ich zdolności do świadczenia niezbędnych nam usług. Aby temu przeciwdziałać, musimy zapewnić mądre zarządzanie terenami podmokłymi i znajdującą się w nich wodą, przywrócić zdegradowane tereny podmokłe i stworzyć nowe, jeśli to konieczne, aby odzyskać usługi, których potrzebujemy.

Jak działa Konwencja Ramsarska?

- Konferencja Umawiających się Stron (Conference of the Contracting Parties - COP) spotyka się co trzy lata i promuje polityki i wytyczne służące realizacji celów Konwencji.
- Stały Komitet (Standing Committee), złożony z Umawiających się Stron reprezentujących sześć regionów Ramsar na świecie, spotyka się każdego roku, aby kierować Konwencją pomiędzy spotkaniami COP.
- Panel Przeglądu Naukowo-Technicznego (Scientific and Technical Review Panel) zapewnia wytyczne w kluczowych dla Konwencji kwestiach.
- Sekretariat w Gland w Szwajcarii (General Secretariat) zarządza codzienną działalnością Konwencji i publikuje dokumenty Konwencji oraz „listę Ramsarską” obszarów wodno-błotnych o znaczeniu międzynarodowym. Jest wspierany administracyjnie przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody (IUCN).
- Każda Umawiająca się Strona wyznacza organ administracyjny (Administrative Authority) jako swój centralny punkt wdrażania Konwencji. W Polsce takim organem jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.
- Zachęca się kraje do utworzenia Krajowego Komitetu Mokradłowego (National Wetland Committee) złożonego z szerokiego grona ekspertów. W Polsce działa Komitet Mokradłowy.
- Umawiające się Strony mogą umieszczać obszary Ramsar o [zmieniającym się charakterze ekologicznym](#) w Rejestrze Montreux (Montreux Record) oraz można zapewnić pomoc techniczną, taką jak Ramsar Advisory Mission.
- Zachęca się firmy prywatne oraz organizacje publiczne i społeczne do wnoszenia wkładu w misję Konwencji.

Kto płaci za wdrażanie Konwencji?

Konferencja Stron co trzy lata ustala [budżet podstawowy](#), którym zarządza Sekretariat Generalny, a każda Umawiająca się Strona wpłaca co roku składkę członkowską do budżetu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Wiele krajów i darczyńców wspiera misję Konwencji Ramsar poprzez finansowanie projektów na całym świecie.

Od 1998 r. Konwencja czerpie korzyści ze współpracy z Grupą Danone, właściciela marki Evian, a od 2007 r. z partnerstwa z liniami lotniczymi Star Alliance.

Strategiczny Plan Działania na lata 2016-2024

[Czwarty Strategiczny Plan Działania 2016-2024](#) został przyjęty w czasie COP-12 w Punta del Este, w Urugwaju w 2015 r. rezolucją XII.2. Wyznacza ramy działania Konwencji Ramsarskiej w kontekście wypełnienia Celów Zrównoważonego Rozwoju Narodów Zjednoczonych.